

La sala d'espera

Comèdia en un acte i en prosa,
d'Àngel Guimerà

Repartiment (per ordre d'aparició)

Alba Martín (Anton), Carla González (Tomàs, Peret, Tramulles),
Jose González (Rosa), Orla Perry (Gila), Marc Miranda
(Miqueló), Alba Cisqueella (Joan), Maria del Mar Vega (Rafel,
Senyora Menciona), Jeroni Mas (Guixots, Xibecs), Gina
Parramon (Ramon), Carmen Díez (Doña Esperanceta), Marc
Sala (Don Sebastià).

Direcció: Ricard Gázquez.

Espai, objectes, vestuari: Grup Estable.

Il·luminació: Iban Esteve.

Durada: 40 minuts.

Lloc: Sala Teatre UAB (plaça Cívica).

Dates i horaris: dilluns 29 d'abril, a les 18h i dimarts 30
d'abril, a les 13h i a les 18h.

GRUP ESTABLE DE TEATRE DE LA UAB
29 I 30 D'ABRIL
SALA TEATRE UAB (PLAÇA CÍVICA)

Dilluns 29 d'abril, a les 18 h
Dimarts 30 d'abril, a les 13 h i a les 18 h

DIRECCIÓ: RICARD GÁZQUEZ. REPARTIMENT: CARMEN DíEZ, ALBA CISQUELLA, CARLA GONZÁLEZ, JOSE GONZÁLEZ,
ALBA MARTÍN, JERONI MAS, MARC MIRANDA, GINA PARRAMON, ORLA PERRY, MARC SALA, MARIA DEL MAR VEGA.

La sala d'espera va ser estrenada al teatre Novetats de Barcelona per la companyia de Teatre Català, el 2 de desembre de 1890. Es tracta d'un text poc conegut, gairebé insòlit dins la producció de Guimerà, sobretot pel tractament còmic de les situacions. Malgrat la senzillesa de l'argument i el to de farsa de la peça, l'obra recull alguns dels temes típics dels drames de l'etapa realista de l'autor, on apareix una certa idealització de la naturalesa enfront del context urbà com a espai hostil. En paraules del professor Ciurans:

“La naturalesa, malgrat el protagonisme del bestiar com a recurs econòmic, és ben present d'una manera subtil i prou corrent en l'època, en forma de la dialèctica camp-ciutat, que s'expressa de manera transversal al llarg de tota l'obra mitjançant el tren —el carril, com n'hi diuen a l'obra—, que esdevé el vehicle que comunica ambdós mons. Es confronten l'estació d'un poble remot de muntanya i la ciutat, on hi ha el comerç, la riquesa, i on el pretendent ha perdut els diners cursant els estudis de la carrera de dret que no ha acabat. La terra alta i la terra baixa, prefigurades en un sàinet còmic.”

El joc de contrastos serveix com a consigna dramàtica tant a nivell temàtic com a nivell de composició dels personatges i es fa palès en la manera d'esbossar la trama a través de l'àgil encadenament d'escenes breus que tenen lloc en l'espai únic del vestíbul de l'estació de tren, durant el lapse de temps literal i metafòric de l'espera. Es allà on hi descobrim la contraposició entre tota una sèrie de conceptes i valors, com ara: l'expectativa del futur incert dels joves enfront de l'enyorança del passat perdut dels vells, el festeig passional dels enamorats truncat per la imposició del prometatge de conveniència, la desigualtat entre els rics i els pobres, la tracció animal davant la màquina, la lentitud i la velocitat...

Si ens fixem en cadascuna de les figures d'aquest retrat amb perspectiva històrica, no podem deixar d'observar els claroscurs que caracteritzaven aquella societat finisecular en procés de transformació. Hi reconeixem el classisme estructural en l'àmbit rural (amb referències a la burgesia benestant de la ciutat i a les relacions entre senyores i minyones); el colonialisme en decadència (som a l'inici d'una dècada que culminarà amb les guerres de Cuba i Filipines el 1898); la xenofòbia ancestral (representada en el recel generalitzat cap a l'arquetip del gitano picardiós); l'assumpció dels rols assignats a homes i dones des de la mentalitat tradicional i conservadora... Descobrim tots aquests elements com a trets circumstancials que determinen els perfils i els comportaments des d'un punt de vista costumista, amb un procediment d'escriptura que utilitza els llocs comuns característics del seu moment per buscar la comicitat, més que no pas amb una intencionalitat crítica de caire polític o social. És llavors quan se'ns planteja la incògnita de com abordar l'escenificació de *La sala d'espera*, tenint en compte la sensibilitat del públic actual, cent anys després de la mort del dramaturg, en el context del teatre universitari. Vet aquí la decisió d'optar per una caracterització grotesca, per l'estretor de l'espai i la frontalitat, com si es tractés d'un teatrí, així com per un repartiment que no respon exactament a un cribratge per gènere ni per edat, sinó a un voluntat lúdica i expressiva, a partir de la composició orgànica del grup. Ha estat un repte fer nostra la riquesa literària guimeraniana, tot respectant la bellesa i la sonoritat de les paraules, per presentar-vos una peça que, tot i haver estat escrita com a un *divertiment*, a hores d'ara potser ja no resulti tan innòcua com es podria pensar en una primera lectura.

Ricard Gázquez (Bellaterra, abril de 2024).